

วิธีการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียม
ของโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชยาราม (สมุทรคุณากร) อำเภอเมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร

APPROACHES TO SCHOOL MANAGEMENT FOR EQUALITY AND FAIRNESS WAT
TUK MAHACHAYARAM (SAMUT KHUNAKORN) MUNICIPAL SCHOOL, MUEANG
SAMUT SAKHON DISTRICT, SAMUT SAKHON PROVINCE

จำเนียร จูเจริญ Jumnain Jujaraun

โรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชยาราม (สมุทรคุณากร)

Wat Tuk Mahachayaram (Samutkhunakon) Municipal School, Thailand

Corresponding Author E-mail: jumnian.bum@gmail.com

Article Received: February 29, 2024. Revised: April 18, 2024. Accepted: April 18, 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยวิธีการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมของโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชยาราม (สมุทรคุณากร) อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ 2) เพื่อศึกษาผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้าง ความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยมีขั้นตอนการวิจัยได้แก่ 1) แบบประเมินผลการบริหารจัดการ 2)แบบสรุปผลการบริหารจัดการ 3) แบบสำรวจความพึงพอใจ ของการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อสร้าง ความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านนักเรียน (S - Students) นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และ มีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไป 2) ด้านสิ่งแวดล้อม (E - Environment) โรงเรียนจัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน (A - Activities) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษได้เรียนรู้ร่วมกัน 4) ด้านการบริหารและทรัพยากร หรือเครื่องมือ (T - Tools) โรงเรียนมีแผนการ บริหารจัดการเรียนร่วม พัฒนาวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษา แบบเรียนร่วม จัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก และจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการโรงเรียน, โครงสร้างซีท (SEAT), ความเสมอภาค, ความเท่าเทียม

ABSTRACT

This research article writing on school management approaches for creating equality and fairness at Wat Tuek Mahachayaram (Samut Kunakorn) Municipal School, Mueang Samut Sakhon District, Samut Sakhon Province. The objectives of the research are 1) to examine school administration approaches that create equality and fairness through the SEAT structure, leading to success, 2) to investigate the effectiveness of school administration in creating equality and fairness by utilizing the SEAT framework to achieve success, 3) to investigate teachers', students', and parents' satisfaction with school administration's efforts to create equality and fairness through the use of the SEAT framework for success development. This was a qualitative research using the SEAT structure. The research procedures were as follows: 1) fill out a management assessment form, 2) summary of management results, 3) satisfaction survey of school administration for achieving fairness and equality utilizing the SEAT framework to build towards success. The research findings revealed that; 1) student aspect (S - Students), students with disabilities or special educational needs were prepared, as well as typical students. 2) Environmental aspect (E-environment), the school provided a physical and social environment that supported learning management. 3) Teaching and learning process (A-Activities), the school planed teaching and learning activities that encouraged both regular students and students with special needs to learn together. 4) Management and resources or tools (T-Tools), the school had a co-learning management strategy, create a vision, strategy, and action plan to align with inclusive education, provided media and amenities and clearly organizing the management structure.

Keywords: School Management, SEAT Framework, Equality, Fairness

บทนำ

จากแนวกรนโยบายการบริหารจัดการศึกษาที่ว่าการศึกษาของบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันอย่างทั่วถึงไม่น้อยกว่า 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในสถานะใด ไม่ว่าผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดยทัดเทียมกับผู้อื่นและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับผู้อื่น โดยจะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 หมวด 4 มีเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากกว่าที่เคยผ่านมา ทำให้การจัดการศึกษาเอื้อประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับสิทธิและความเสมอภาคทั้งทางด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสื่อสาร การเข้าถึงอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กำหนดไว้เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป โดยรัฐต้องพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการอันเหมาะสมกับสภาพความต้องการพิเศษทางด้านการศึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหอุปสรรค

อันเนื่องมาจากสภาพความบกพร่อง หรือความต้องการพิเศษ โดยการจัดให้เข้าเรียนตามสภาพความบกพร่อง ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด ซึ่งโดยทั่วไป หมายถึง การจัดให้เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติร่วมกับ นักเรียนทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 10 ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาต้องจัด ให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ระบุว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในวรรค 4 ที่กำหนดว่า “การจัดการศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงความสามารถของบุคคลนั้น” ทั้งนี้เพราะเด็กในกลุ่มนี้ต้องการความช่วยเหลือโดยเฉพาะการได้รับการส่งเสริมความสามารถพิเศษ ของเขาให้โดดเด่นยิ่งขึ้น มีความแตกต่างจากเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2545)

การพัฒนาประเทศชาติโดยการเริ่มต้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มี ความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การพัฒนาทางการศึกษาที่ดีจะส่งผลให้มนุษย์มีความสามารถ ในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบข้าง การศึกษาเป็นเรื่องจำเป็นในการพัฒนาชีวิตมนุษย์ ทุกคน ไม่ว่าคนคนนั้นจะเป็นคนปกติหรือคนพิการ ยากไร้ หรือด้อยโอกาสทางการศึกษา ความเสมอภาคทาง การศึกษาที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 ในมาตรา 10 ที่มุ่งให้เห็นถึงการให้สิทธิและโอกาสใน การรับการศึกษาแก่คนทุกกลุ่มในสังคม โดยไม่ขึ้นกับความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ภาษา สถานะภาพทางกาย ดังที่ปรากฏในหมวด 10 ที่ทุกคนมีสิทธิได้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

และเมื่อวิเคราะห์ถึงแผนการแห่งชาติ 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ที่มีเป้าหมายในการสร้าง โอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมของการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญคือส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคน ได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อการศึกษาทุกช่วงวัยและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศรายบุคคลและทางการศึกษาให้ครอบคลุม ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ในปีการศึกษา 2565 เทศบาลนครสมุทรสาคร ได้กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาเพื่อ สร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยส่งเสริมหลักการความรับผิดชอบต่อนานาชาติ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนเครือข่าย และภาคเอกชน โรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชาราม (สมุทรคุณาร) เป็นโรงเรียนหนึ่งในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาครที่ได้ ดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความเสมอภาคโดยได้ดำเนินการจัดทำ โครงสร้างซีท (SEAT : FRAMWORK) เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมทั้งในชั้นเรียนร่วม และใน สถานศึกษาซึ่ง เป็นโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่น และมีความชัดเจน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความ แตกต่างกันได้รับบริการตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทาง การศึกษาเป็นเฉพาะบุคคล ซึ่งโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ต้องบริหารตามโครงสร้างซีท ให้ครอบคลุม องค์ประกอบหลักที่สำคัญ 4 ประการคือ นักเรียน (S: Student) สิ่งแวดล้อม (E: Environment) กิจกรรมการ เรียนการสอน (A : Activities) เครื่องมือ (T : Tool) เหตุนี้ เบญจา ชลธารนนท์ (2546) ที่ปรึกษาด้าน

การศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงได้พัฒนาระบบโครงสร้างซีท (SEAT) ขึ้นเพื่อกำหนดปัจจัยสำคัญหลายๆ ที่จะช่วยให้การบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วมนี้ดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เด็กพิการสามารถเรียนร่วมได้อย่างมีความสุขและโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลและเป็นที่มาของการพัฒนาระบบโครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดความเสมอภาค

การดำเนินการในด้านการบริหารงานของโรงเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาราม (สมุทรคุณาร) ปรากฏว่า ประสบปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะผู้บริหารยังมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมน้อยทำให้การบริหารจัดการไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนทั้งยังมีหน้าที่รับผิดชอบหลายด้านทำให้การดำเนินการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเด็กและนักเรียนปกติที่เรียนร่วมกับเด็กพิเศษ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะสำหรับโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาราม (สมุทรคุณาร) ได้จัดให้มีโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา ซึ่งโรงเรียนเห็นความสำคัญของนักเรียนทุกคนที่ควรได้รับการช่วยเหลือทางศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถอย่างเท่าเทียมกัน เริ่มจากการรายงานผลการสำรวจและคัดกรองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาราม (สมุทรคุณาร) พบว่า นักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาราม (สมุทรคุณาร) มีนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จำนวน 27 คน นักเรียนด้อยโอกาส จำนวน 121 และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จำนวน 45 คน และสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ประเภทที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 34 คน นักเรียนด้อยโอกาส 124 คน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จำนวน 148 คน ซึ่งเป็นความหลากหลายของนักเรียน โรงเรียนได้ดำเนินการบริหารงานโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นแบบพิเศษทางการศึกษาเป็นเฉพาะบุคคลและมีความหลากหลายของนักเรียนที่จะต้องจัดการเรียนร่วมจากสาระสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุอยู่ในวัยการศึกษา ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและอย่างทั่วถึง โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ทำให้ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและหลักสูตรของโรงเรียน ประกอบกับโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาราม (สมุทรคุณาร) ได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักเรียนทั้งด้านการศึกษา สังคม และเศรษฐกิจของนักเรียน พบว่ามีปัญหาหลายด้านที่โรงเรียนควรเร่งดำเนินการแก้ไข และบริหารจัดการศึกษาให้มีความเป็นระบบเป็นรูปธรรมและเกิดผลดีต่อนักเรียนให้มากที่สุดและผลสำเร็จ (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสาคร, 2550)

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ โดยศึกษาใน 4 ด้านคือ 1) S = Students การดำเนินงานด้านนักเรียน 2) E = Environment การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม 3) A = Activities การดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) T = Tools การดำเนินงานด้านเครื่องมือ เพื่อจะนำผลการศึกษารั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติพัฒนางานให้สำเร็จยิ่งขึ้น และเสนอแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมแก่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ
2. เพื่อศึกษาผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) การดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาและรายงานผลในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดดึกขามหาราม (สมุทรคุณากร) อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ครูจำนวน 30 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 30 คน รวม 90 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Specified Sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบประเมินผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ 2) แบบสรุปผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ จำนวน 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 รายงานผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ปีการศึกษา 2564 ชุดที่ 2 รายงานผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ปีการศึกษา 2565 3) แบบสำรวจความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ
3. สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ตามความคิดเห็นและความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ต่อการดำเนินการตามโครงสร้างซีท (SEAT) ปรากฏผลโดยสรุป ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) การดำเนินงานการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ในปีการศึกษา 2564-2565 ซึ่งรวมระยะเวลาการดำเนินการด้านการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความสำเร็จและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ มาเป็นระยะเวลา 2 ปีการศึกษา มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1.1 ด้านนักเรียน (S - Students) นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไป

1.2 ด้านสิ่งแวดล้อม (E - Environment) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โรงเรียนได้พัฒนาห้องเรียน ห้องการศึกษาพิเศษ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่นน่าดู น่าอยู่ น่ามอง เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ จัดที่นั่งพักผ่อนและจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างเหมาะสม

1.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน (A - Activities) การปรับหลักสูตรให้เหมาะกับการพัฒนาผู้เรียน และมีการจัดทำแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (IIP) และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคต่างๆ ให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมกับนักเรียนทั่วไป

1.4 ด้านการบริหารและทรัพยากร หรือเครื่องมือ (T - Tools) มีการวางแผนการบริหารจัดการเรียนร่วมเพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จโดยใช้สาระสำคัญตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการบริหารการศึกษาของโรงเรียน ปรับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการโรงเรียนให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและเอื้อประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา พัฒนาบุคลากรของโรงเรียนทุกคน โดยประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสาคร จัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ เพื่อดำเนินการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมให้กับนักเรียนโดยโรงเรียนมีการประชุมวางแผนในการใช้จ่ายเงินและมีการจัดสรรหางบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น จัดระบบโครงสร้างการบริหารงานตามโครงการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมอย่างชัดเจน และจัดตั้งเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการดูแลโดยเฉพาะ

2. ผลการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ทั้ง 4 ด้าน คือ นักเรียน สิ่งแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือ

2.1 ด้านนักเรียน (S = Students) โรงเรียนดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนพื้นฐาน คัดแยกและคัดกรอง ใ้บุคลากรครูไปอบรมด้านการคัดกรองนักเรียน และการจัดการเรียนร่วมทุกคน สำรวจข้อมูลนักเรียนพื้นฐาน คัดแยกและคัดกรอง จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ทราบในการเข้าร่วมโครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนร่วมกันทุกรายวิชา โดยกำหนดเป็นนโยบาย จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ อารมณ์ และทักษะใ้แก่นักเรียนมีความสุขในการเรียน จัดประชุมสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน ครู และนักเรียนได้เข้าใจในการจัดการเรียนร่วม ประสานงานร่วมมือในการดูแลนักเรียน

2.2 ด้านสิ่งแวดล้อม (E = Enviroment) มีวิธีการบริหารจัดการโดยการให้บริการนักเรียน 2 ด้าน คือ 1) ด้านกายภาพ โรงเรียนได้บริการปรับปรุงห้องเรียนทุกห้องเรียนให้มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท และติดพัดลมทุกห้องเรียน และมีการจัดมุมความรู้ มีห้องเรียนเสริมเป็นเอกเทศ มีห้องดำเนินการในโครงการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียม เป็นเอกเทศ มีสาระ โครงสร้างการบริหารงาน การบริการสื่อ เกมพัฒนาสมอง และทักษะ 2) ด้านบุคคล โรงเรียนได้จัดบุคลากรครูและขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเรียนร่วม มีครูทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมโดยเฉพาะ และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการดำเนินการ มีคณะกรรมการคัดกรองนักเรียนโดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา นักเรียน ครูการศึกษาพิเศษหรือครูที่มีประสบการณ์ คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นทีมงานคัดกรองนักเรียน มีครูผู้สอนทักษะและความรู้แก่นักเรียนเป็นการเฉพาะ เช่น ครูภาษาไทย ทำหน้าที่สอนด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย จัดอบรมครูเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนเรียนร่วม

จัดอบรมครูเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนเฉพาะบุคคล และแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล จัดศึกษาดูงานแก่ครูผู้รับผิดชอบงาน ครูทุกคนสามารถทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล จัดอบรมครูเกี่ยวกับการศึกษานักเรียนเป็น รายกรณี และการวิจัยในชั้นเรียน

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A = Activities) โรงเรียนมีคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร โดยปรับปรุงและแยกออกจากหลักสูตรสถานศึกษา เป็นหลักสูตรเฉพาะนักเรียนในโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ปรับกระบวนการและวิธีทัศน์ใหม่ให้มีความสอดคล้องและผู้เรียน ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (IEP) ในรายวิชาที่ตนสอนทุกคนทุกรายวิชา จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ในรายวิชาที่ตนสอนทุกคนทุกรายวิชา นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน จัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาได้เรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป ทุกรายวิชา จัดกิจกรรมสอนเสริมนอกเวลาเรียน จัดครูดูแลนักเรียนเป็นการเฉพาะ โดยครู 1 คน ต่อนักเรียน 1-2 คน

2.4 ด้านเครื่องมือ (T = Tools) โรงเรียนดำเนินการจัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับบริการนักเรียน ด้านการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียน จัดหาเครื่องเล่น VCD สำหรับเรียนรู้ฝึกทักษะ จัดหาหนังสือและเอกสารเพิ่มเติม หนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับนักเรียน จัดเจ้าหน้าที่ดูแลประจำห้องเรียนเสริม จัดทำคู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนในโครงการโรงเรียนเพื่อการสร้างรวมและความเท่าเทียม มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการเรียนร่วมโดยเฉพาะมีหลักสูตรสำหรับนักเรียนในโครงการโดยเฉพาะ มีโครงสร้างการบริหารงานในโครงการโรงเรียนเพื่อการสร้างรวมและความเท่าเทียมโดยเฉพาะ

3. ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อการสร้างรวมและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ 4 ด้าน คือ นักเรียนสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการสอน และเครื่องมือ ที่ดำเนินการในปีการศึกษา 2564 - 2565 ดังนี้ ด้านที่ 1 นักเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ด้านที่ 2 สิ่งแวดล้อม โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ด้านที่ 4 เครื่องมือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายการที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือด้านที่ 2 สิ่งแวดล้อม รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านที่ 4 เครื่องมือ โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างรวมและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ มีประเด็นสำคัญที่น่ามาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (S = Students) โรงเรียนมีการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างรวมและความเท่าเทียม โดยจัดกิจกรรมตามกรอบแนวคิดการบริหารงานโรงเรียนเพื่อการสร้างรวมและความเท่าเทียม ให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาได้เรียนร่วมกัน จากการคัดกรองนักเรียนทำให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของนักเรียนเรียนร่วมที่แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปและนักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ได้มากขึ้นจากการใช้แผนการเรียนรู้อย่างบุคคล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนเสริม การแยกวิธีการประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษากับนักเรียนปกติเฉพาะและใน

ส่วนของนักเรียนปกติทั่วไปสามารถยอมรับเพื่อนและอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดีด้วยความเข้าใจช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันและกัน และโรงเรียนได้จัดกิจกรรมอื่นๆ เสริม เช่น จัดตั้งชุมนุมพี่สอนน้องอ่านหนังสือ จัดกิจกรรมอบรมตัวแทนนักเรียนอาสาช่วยสอนเสริมนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เช่น พี่สอนน้อง เพื่อนสอนเพื่อน จัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ จัดสถานการณ์จำลอง จัดวัสดุอุปกรณ์พัฒนาสติปัญญาและศักยภาพผู้เรียนด้านทักษะความสามารถ เช่น การจัดเกมฝึกสมองประลองปัญญาอย่างพอเพียง แบบทดสอบศักยภาพ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษย์รินทร์ อมฤตธำรงรัตน์ และนันทรัตน์ เจริญกุล (2566) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสททวิทยาเขตนนทบุรี 3 แบ่งออกเป็น 4 แนวทางได้แก่ แนวทางที่ 1 ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนมากที่สุด เพื่อกกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง แนวทางที่ 2 ส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ซึ่งก่อให้เกิดการสนับสนุนช่วยเหลือ และเกิดประโยชน์ที่คุ้มค่าต่อผู้เรียนโดยเน้นทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง แนวทางที่ 3 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง และแนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทุกด้านตัวชี้วัดโดยมุ่งเน้นให้ระบบการประเมินนั้นสามารถสะท้อนการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง

2. ด้านสิ่งแวดล้อม (E = Enviroment) การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน เช่น ครู เพื่อน ผู้ปกครอง มีความเข้าใจยอมรับและร่วมมือช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้รายบุคคล โดยเฉพาะผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้รายบุคคลด้วย ซึ่งโรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป รวมถึงการจัดสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องได้ใช้ประโยชน์อย่างเพียงพอ เช่น การจัดห้องส่งเสริมการเรียนรู้เฉพาะทางของนักเรียน การอำนวยความสะดวกในการจัดนักเรียนเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะได้นั่งอยู่แถวหน้าสุดของห้องเรียนเพื่อที่จะได้มองเห็นอย่างชัดเจนการจัดสภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีแสงสว่างอย่างเพียงพอ มีสถานที่พักผ่อนออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน และที่สำคัญครูผู้สอนนักเรียนเอาใจใส่ต่อการพัฒนานักเรียนอย่างเต็มความสามารถและมีความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพจน์ ตันติปัญญพร (2550) ที่ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานแก่นำจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดชัยภูมิทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ นักเรียนสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เครื่องมือ คุณภาพโรงเรียน กระบวนการทำงานภายในสถานศึกษาและการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ปัจจัยสนับสนุนจากภายในและภายนอก และการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม มีสภาพการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A = Activities) การบริหารจัดการด้านกระบวนการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการบริหารจัดการหลักสูตร มีการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับศักยภาพของบุคคล การจัดทำหลักสูตรเฉพาะ และหลักสูตรเพิ่มเติม ครูผู้สอนใช้กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม มีการร่วมมือจากบุคลากรหลายๆ ฝ่ายในการจัดกิจกรรมวัดผลประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (IIP) พร้อมทั้งมีการนิเทศติดตามผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังได้จัดการตั้งคณะกรรมการเรียน

ร่วมและครูพิเศษที่ทำหน้าที่ดูแล ด้านการจัดการเรียนร่วมโดยเฉพาะ และส่งเสริมให้บุคลากรครู และนักเรียน ได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการเรียนร่วมอย่างต่อเนื่องเพื่อนำสาระความรู้มาพัฒนานักเรียนให้มีทักษะความสามารถเพิ่มขึ้น มีความสอดคล้องบางประการกับงานวิจัยของพระมหาไกรสร อรุณ (ตรงดี), พระครูกิตติญาณวิสิฐ และสมศักดิ์ บุญปู (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านหลักสูตร2) แนวทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ วางแผนและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบโดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมตามความถนัดของผู้เรียนและสถานการณ์ต่างๆ มีการประยุกต์ใช้ระบบการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ด้านเครื่องมือ (T = Tools) การบริหารจัดการด้านเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม โดยผู้รายงานในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาได้มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดทำ โรงเรียนเพื่อการสร้างเสริมความเสมอภาคและความเท่าเทียม มีการจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ มีการขอรับการสนับสนุนจากองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดระบบสื่อ เอกสาร ตำรา สิ่งอำนวยความสะดวกตามกฎกระทรวงไว้บริการ มีแผนปฏิบัติการด้านการจัดการเรียนร่วม มีการประชาสัมพันธ์ จัดป้ายนิเทศ แผ่นพับ คู่มือการจัดการเรียนร่วม ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีครูการศึกษาพิเศษ (ครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะ) มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด สามารถประสานงานในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา รัตนสังข์ (2550) ที่ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 และเขต 2 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของทองคำ ชุ่มวิจารณ์ (2550) ที่ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผน และด้านการจัดองค์กร ส่วนสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาทั้งช่วงชั้นที่ 1 – 2 – 3 – 4 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้คือวิธีการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างเสริมความเสมอภาคและความเท่าเทียมของโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชยาราม (สมุทรคุณากร) อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร สรุปลเป็นโครงสร้างซีท (SEAT) เมืองประกอบหลักดังนี้

1. นักเรียน (Students) = S โรงเรียนร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/จังหวัด ต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป และนักเรียนพิการเพื่อการเรียนร่วมดังนี้ นักเรียนทั่วไปจำเป็นต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความพิการของเพื่อนก่อนที่จะเข้ามาเรียนร่วม ครูประจำชั้นอาจต้องใช้เวลาในวันเปิดเรียนวันแรกบอกให้นักเรียนทั้งชั้นได้รับรู้และจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ช่วยให้เกิดทั้งชั้นเข้าใจข้อจำกัดของเพื่อนพิการ

2. สภาพแวดล้อม (Environment) = E โรงเรียนจำเป็นต้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรจัดให้นักเรียนพิการเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และจัดให้นักเรียนพิการใช้สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆได้อย่างสะดวกและปลอดภัยและเข้าถึงได้ (Barrier-free and Accessible) (1) การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น บริเวณภายนอกอาคาร ประเภทของตัวอาคาร ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ลานจอดรถ เก้าอี้กลางถนนต้นไม้ ร่องน้ำ เป็นต้น (2) การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ ประตู สวิตช์ไฟ ทางลาด ระบบเตือนภัย บันได ลิฟท์ ทางเดินภายในตัวอาคาร พื้น แสงสว่าง ห้องน้ำ โทรศัพท์ เป็นต้น การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในอาคาร ต้องจัดให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เรื่อง กำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวก โดยตรงแก่คนพิการ โดยคำนึงถึงความสะดวกและปลอดภัยเป็นสำคัญ (2) บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม (Significant Others) ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองครูและ บุคลากรอื่นในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจะเป็นผู้นำ ดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดประชุมทุกกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบว่าโรงเรียนมีโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและจะต้องมีการดำเนินงานอย่างไรบ้าง 2) เป็นผู้นำสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ครูและบุคลากรทุกคน แม่ค้ารวมทั้ง นักการ ยาม และคนขับรถรับรู้ และร่วมมือกันดูแลและช่วยเหลือเด็กพิการอย่างถูกวิธี 3) จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาชีพ ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอกจากชุมชน ร่วมกันกำหนดนโยบาย แนวทางดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน 4) ประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคลากรทุกคน และชุมชนทราบ เพื่อเกิดความร่วมมือกันในการทำงานเป็นคณะและชุมชนมีส่วนร่วม

3. กิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) = A กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการทั้งหมดเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและโรงเรียน หมายถึงการบริหารและการใช้หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความพิการระดับมากหรือรุนแรง (Severe) หลักสูตรทั่วไปแต่ปรับบางวิชาหรือหลักสูตรเพิ่มเติม เช่นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจัดให้มีการเรียนรู้ในเรื่องการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว อักษรเบรลล์ ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจัดให้เรียนภาษามือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจัดให้เรียนรู้ทักษะชีวิตประจำวัน การดูแลสุขลักษณะของตนเอง เช่น การสระผม นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนการสอน ยังรวมหมายถึง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan IIP) การตรวจสอบทางการศึกษา การใช้เทคนิคการสอนพิเศษ เช่นการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) การใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การสอนเสริม และการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน เป็นต้น

4. เครื่องมือ (Tools) = T เครื่องมือมีความหมายกว้างขวาง หมายถึง สิ่งที่น่ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วม สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ 1) งบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/จังหวัดรับผิดชอบในการบริหารจัดการเงินจำนวน 40,000 บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) ต่อโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 1 โรงเรียน 2) วัสดุทัศน/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาล 3) บริการ เช่น บริการสอนเสริม กายภาพบำบัด

กิจกรรมบำบัด 4) สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ระบบการบริหารจัดการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการการวางแผนโดยนำเสนอและให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม กำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน กำหนดรูปแบบในการจัดการเรียนร่วม และร่วมมือกับหน่วยงานและบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างซีท (SEAT)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการดำเนินการครั้งนี้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมจะเห็นว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จในระดับมากและมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จในระดับมากขึ้นกัน ดังนั้น การดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จนี้จึงสามารถนำไปใช้กับโรงเรียนอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมที่ต้องการพัฒนาคุณภาพของการบริหารงาน

และนักเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นการพัฒนาการบริหารงานการจัดการเรียนร่วม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ ให้เข้าใจและเลือกวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมกับสภาพ ความพร้อม และความต้องการของโรงเรียน

1.3 การดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จมีประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน และครู ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องทั่วไปควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จอย่างจริงจัง

1.4 การดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น มีการเชื่อมต่อบริบบงานดูแลนักเรียนงานแนะแนว เพื่อให้การบริการนักเรียนทางด้านการศึกษาและอาชีพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันให้สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ของโรงเรียนและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตามมาตรา 43 ที่กล่าวถึงสิทธิของบุคคลที่มีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี เป็นต้น

1.5 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริม ด้านการศึกษาให้ครบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามมาตรา 43 ที่กล่าวถึงสิทธิของบุคคลที่มีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ทั้ง 4 ด้าน โดยให้นักเรียน ผู้ปกครอง ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการในโรงเรียนทุกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำโครงการสนับสนุนเพิ่มเติมขึ้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพนักเรียน

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียม ให้ครบทั้ง 3 ประเภท คือ นักเรียนด้อยโอกาส นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ เพื่อนำผลมาคิดวิเคราะห์ถึงจุดเด่นจุดด้อย

2.4 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมหรือโรงเรียนทั่วไป สามารถนำผลการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2551). **สภาพการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: กรมสามัญศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ. (2551). **คู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงสร้างซีทสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ.
- กองการศึกษาเพื่อคนพิการ. (2542). **การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทองคำ ชุ่มวิจารณ์. (2550). **การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- บุษย์รินทร์ อมฤตธำรงรัตน์ และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2566). **แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตนนทบุรี 3**. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 10(3). 191-192.
- เบญจา ชลธารันนท์. (2546). **คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- พระมหาไกรสร อรุโณ (ตรงดี), พระครูกิตติญาณวิสิฐ และสมศักดิ์ บุญปู. (2565). **แนวทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร**. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 9(2). 45-46.
- วีระพจน์ ตันติปัญจพร. (2550). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสาคร. (2550). **คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท**. สมุทรสาคร: ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสาคร.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสาคร. (2550). **เอกสารสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดสมุทรสาคร**. สมุทรสาคร: ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสาคร.
- สดศรี สุทธการ. (2547). **การดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำการศึกษาพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสบกอน สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สำนักงานการบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2547). **คู่มือครูการกระจายสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). **การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ**. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

- สุกัญญา รัตนสังข์. (2547). การจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนโครงการการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุวารินทร์ ถิ่นทวี. (2549). การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.